

I

(Rezolūcijas, ieteikumi un atzinumi)

IETEIKUMI

PADOME

PADOMES IETEIKUMS

(2018. gada 13. jūlijs)

par Beļģijas 2018. gada valsts reformu programmu un ar ko sniedz Padomes atzinumu par Beļģijas 2018. gada stabilitātes programmu

(2018/C 320/01)

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 121. panta 2. punktu un 148. panta 4. punktu,

ņemot vērā Padomes Regulu (EK) Nr. 1466/97 (1997. gada 7. jūlijs) par budžeta stāvokļa uzraudzības un ekonomikas politikas uzraudzības un koordinācijas stiprināšanu ⁽¹⁾ un jo īpaši tās 5. panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas ieteikumu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta rezolūcijas,

ņemot vērā Eiropadomes secinājumus,

ņemot vērā Nodarbinātības komitejas atzinumu,

ņemot vērā Ekonomikas un finanšu komitejas atzinumu,

ņemot vērā Sociālās aizsardzības komitejas atzinumu,

ņemot vērā Ekonomikas politikas komitejas atzinumu,

tā kā:

- (1) Komisija 2017. gada 22. novembrī pieņēma gada izaugsmes pētījumu, tādējādi uzsākot 2018. gada Eiropas ekonomikas politikas koordinēšanas pusgadu. Tajā pienācīgi ņēma vērā Eiropas sociālo tiesību pilāru, ko Eiropas Parlaments, Padome un Komisija pasludināja 2017. gada 17. novembrī. Gada izaugsmes pētījumā iekļautās prioritātes Eiropadome apstiprināja 2018. gada 22. martā. Komisija 2017. gada 22. novembrī uz Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1176/2011 ⁽²⁾ pamata arī pieņēma brīdināšanas mehānisma ziņojumu, kurā Beļģija nebija minēta to dalībvalstu vidū, par kurām tiks izstrādāts padziļināts pārskats. Tajā pašā dienā Komisija pieņēma arī ieteikumu "Padomes ieteikums par eurozonas ekonomikas politiku", kuru Eiropadome apstiprināja 2018. gada 22. martā. Padome ieteikumu par eurozonas ekonomikas politiku ⁽³⁾ ("eurozonai adresētais ieteikums") pieņēma 2018. gada 14. maijā.

⁽¹⁾ OVL 209, 2.8.1997., 1. lpp.

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1176/2011 (2011. gada 16. novembris) par to, kā novērst un koriģēt makroekonomisko nelīdzsvarotību (OVL 306, 23.11.2011., 25. lpp.).

⁽³⁾ OVC 179, 25.5.2018., 1. lpp.

- (2) Ņemot vērā to, ka Beļģija ir dalībvalsts, kuras valūta ir euro, un ka ekonomiskajā un monetārajā savienībā ekonomikas ir savstarpēji cieši saistītas, Beļģijai būtu jānodrošina, ka tiek pilnībā un laikus īstenots eurozonai adresētais ieteikums, kurš atspoguļots turpmāk sniegtajā 1. un 3. ieteikumā.
- (3) 2018. gada ziņojums par Beļģiju tika publicēts 2018. gada 7. martā. Tajā tika izvērtēts, kā Beļģija īstenojusi tai adresētos ieteikumus, ko Padome pieņēma 2017. gada 11. jūlijā ⁽¹⁾, turpmākie pasākumi, kas veikti pēc tai adresētajiem ieteikumiem, kuri pieņemti iepriekšējos gados, un Beļģijas progress virzībā uz stratēģijas "Eiropa 2020" valsts mērķu sasniegšanu.
- (4) Beļģija savu 2018. gada valsts reformu programmu un 2018. gada stabilitātes programmu iesniedza 2018. gada 27. aprīlī. Lai ņemtu vērā abu programmu savstarpējo saistību, tās izvērtētas vienlaikus.
- (5) Attiecīgie šai valstij adresētie ieteikumi ir ņemti vērā, plānojot Eiropas strukturālos un investīciju fondus ("ESI fondi") 2014.–2020. gada plānošanas periodam. Kā paredzēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1303/2013 ⁽²⁾ 23. pantā, Komisija var pieprasīt dalībvalstij pārskatīt tās partnerības nolīgumu un attiecīgās programmas un ierosināt grozījumus, ja tas vajadzīgs, lai palīdzētu īstenot attiecīgos Padomes ieteikumus. Sīkāku informāciju par to, kā tā izmantotu minēto noteikumu, Komisija ir sniegusi norādēs par to, kā piemērojami pasākumi, kuri saista ESI fondu efektivitāti ar pareizu ekonomikas pārvaldību.
- (6) Beļģija šobrīd ir Stabilitātes un izaugsmes pakta preventīvajā daļā, un tai piemēro noteikumu par parādu. Valdība savā 2018. gada stabilitātes programmā plāno pakāpenisku nominālās bilances uzlabojumu no deficīta 1,0 % apmērā no IKP 2017. gadā uz pārpalikumu 0,1 % apmērā no IKP 2021. gadā. Plānots, ka vidēja termiņa budžeta mērķis, kas noteikts kā līdzsvarots budžeta stāvoklis strukturālā izteiksmē, tiks sasniegts līdz 2020. gadam. Tomēr pārrēķinātā strukturālā bilance ⁽³⁾ joprojām norāda uz 0,2 % lielu deficītu 2020. gadā. Pēc tam, kad vispārējās valdības parāda attiecība pret IKP sasniedza maksimumu, proti, gandrīz 107 % no IKP 2014. gadā, un samazinājās līdz aptuveni 103 % no IKP 2017. gadā, saskaņā ar 2018. gada Stabilitātes programmu sagaidāms, ka līdz 2021. gadam tā samazināsies līdz 94,6 %. Minēto budžeta prognožu pamatā esošais makroekonomikas scenārijs ir ticams. Tomēr pasākumi, kas nepieciešami, lai atbalstītu plānotos deficīta mērķus, sākot no 2019. gada, nav konkrētizēti, un saskaņā ar Komisijas 2018. gada pavasara prognozi nemainīgas politikas apstākļos tas veicinās prognozēto strukturālās bilances pasliktinājumu 2019. gadā.
- (7) Komisija saskaņā ar LESD 126. panta 3. punktu 2018. gada 23. maijā nāca klajā ar ziņojumu, jo Beļģija 2017. gadā nebija panākusi pietiekamu progresu, lai izpildītu parāda samazināšanas kritēriju. Ņemot vērā visu attiecīgo faktoru izvērtējumu, tā kā pašlaik nav pietiekami spēcīgu pierādījumu, lai secinātu, ka Beļģijā 2017. gadā un 2016. un 2017. gadā kopā pastāvētu būtiska novirze, ziņojumā nebija iespējams pilnībā secināt, vai Līgumā un Padomes Regulā (EK) Nr. 1467/97 ⁽⁴⁾ noteiktais parāda kritērijs ir vai nav ievērots. Komisija atkārtoti izvērtēs atbilstību parāda samazināšanas kritērijam, pamatojoties uz *ex post* datiem par 2018. gadu, kas jāpaziņo 2019. gada pavasarī.
- (8) 2018. gada stabilitātes programmā norādīts, ka ar drošību saistīto pasākumu ietekme uz budžetu 2017. gadā ir ievērojama, un sniegti atbilstoši pierādījumi par šo papildu budžeta izmaksu apmēru un būtību. Saskaņā ar Komisijas datiem 2017. gadā attiecināmie papildu izdevumi saistībā ar drošības pasākumiem sasniedza 0,02 % no

⁽¹⁾ OVC 261, 9.8.2017., 1. lpp.

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1303/2013 (2013. gada 17. decembris), ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu, Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un vispārīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1083/2006 (OV L 347, 20.12.2013., 320. lpp.).

⁽³⁾ Cikliski koriģētā bilance, atskaitot vienreizējus un pagaidu pasākumus, ko Komisija pārrēķina, izmantojot vispārpieņemtu metodoloģiju.

⁽⁴⁾ Padomes Regula (EK) Nr. 1467/97 (1997. gada 7. jūlijs) par to, kā pārņemt un precizēt pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras īstenošanu (OV L 209, 2.8.1997., 6. lpp.).

IKP. Regulas (EK) Nr. 1466/97 5. panta 1. punktā un 6. panta 3. punktā paredzētie noteikumi ļauj segt šos papildu izdevumus, jo nopietnie terorisma draudi ir neierasti apstākļi, to ietekme uz Beļģijas publiskajām finansēm ir ievērojama, un stabilitāte netiktu apdraudēta, ja tiktu pieļauta pagaidu novirze no korekcijas gaitas vidēja termiņa budžeta mērķa sasniegšanai. Tādējādi nepieciešamās korekcijas 2017. gada vidēja termiņa budžeta mērķa sasniegšanai tika samazinātas, lai ņemtu vērā šīs papildu izmaksas.

- (9) Padome 2017. gada 11. jūlijā ieteica Beļģijai nodrošināt, lai valdības neto primāro izdevumu ⁽¹⁾ nominālais pieauguma temps nepārsniegtu 1,6 % 2018. gadā, kas atbilst gada strukturālajai korekcijai 0,6 % apmērā no IKP. Vienlaikus tika paziņots, ka 2018. gada budžeta plāna projekta izvērtējumā un pēc tam 2018. gada budžeta rezultātu izvērtējumā būs pienācīgi jāņem vērā mērķis panākt fiskālās politikas nostāju, kas palīdz gan stiprināt pašreizējo atlabšanu, gan nodrošināt Beļģijas publisko finanšu stabilitāti. Pamatojoties uz novērtējumu par Beļģijas ekonomikas atlabšanas noturību, kuru Komisija veica saistībā ar tās atzinumu par Beļģijas 2018. gada budžeta plāna projektu, vienlaikus pienācīgi ņemot vērā ar tās stabilitāti saistītās problēmas, šajā sakarā nekādi papildu elementi nav jāņem vērā. Pamatojoties uz Komisijas 2018. gada pavasara prognozi, pastāv risks būtiskai novirzei no ieteiktās korekcijas virzībā uz vidēja termiņa budžeta mērķi 2018. gadā un 2017. un 2018. gadā, aplūkojot abus kopā.
- (10) Ņemot vērā Beļģijas vispārējās valdības parāda attiecību virs 60 % no IKP un prognozēto izlaides starpību 0,4 % apmērā, valdības neto primāro izdevumu nominālā pieauguma tempam 2019. gadā nebūtu jāpārsniedz 1,8 % atbilstoši strukturālajai korekcijai 0,6 % apmērā no IKP, kas izriet no kopīgi pieņemtās korekcijas matricas saskaņā ar Stabilitātes un izaugsmes paktu. Nemainīgas politikas apstākļos pastāv risks būtiskai novirzei no minētās prasības 2019. gadā un 2018. un 2019. gadā, abus aplūkojot kopā. Saskaņā ar prognozēm Beļģija 2018. un 2019. gadā *prima facie* neizpildīs noteikumu par parādu. Kopumā Padome uzskata, ka, sākot ar 2018. gadu, būtu jāveic nepieciešamie pasākumi, lai ievērotu Stabilitātes un izaugsmes pakta noteikumus. Būtu ieteicams izmantot visus neparedzētos ieņēmumus, lai vēl vairāk samazinātu vispārējās valdības parāda attiecību.
- (11) Publisko finanšu stabilitāte joprojām ir problēma. Pensiju reformas, kas tika īstenotas 2015. gadā, bija svarīgs pasākums ar mērķi novērst riskus, kas ilgtermiņā saistīti ar novecošanu, tomēr no 2018. gada ziņojuma par novecošanu izriet, ka ar novecošanu saistīto ilgtermiņa izdevumu pieaugums gan pensiju, gan ilgtermiņa aprūpes jomā būs vēl lielāks, nekā iepriekš prognozēts. Tiek prognozēts, ka pensiju izdevumi 2070. gadā pieaugs par 2,9 procentpunktiem no IKP, salīdzinājumā ar iepriekšējā informatīvajā ziņojumā minēto 1,3 procentpunktu pieaugumu 2060. gadā (un IKP samazinājumu par 0,1 procentpunktu no vidējā rādītāja Savienībā). Šajā sakarā valdības reformu ceļveža pilnīga īstenošana varētu palīdzēt novērst minētos riskus. Turklāt tiek prognozēts, ka ilgtermiņa aprūpes izdevumi līdz 2070. gadam pieaugs no 2,3 % no IKP (kas jau pārsniedz Savienības vidējo līmeni) līdz 4,0 % no IKP. Samazinot ilgtermiņa aprūpes organizatoriskās uzbūves sadrumstalotību, kas radusies saistībā ar kompetenču sadalījumu dažādos administratīvos līmeņos, ir iespējams palielināt izdevumu efektivitāti šajā jomā.
- (12) Efektīva budžeta koordinācija ir būtiska tādas federālas dalībvalsts gadījumā kā Beļģija, kur atbildība par izdevumiem ļoti lielā mērā ir nodota vietējām pašvaldībām. Lai pilnveidotu iekšējo koordināciju un transponētu Līguma par stabilitāti, koordināciju un pārvaldību ekonomiskajā un monetārajā savienībā ("fiskālais pakts") fiskālo elementu, 2013. gadā federālā valdība un reģionālās un kopienu pašvaldības noslēdza sadarbības līgumu, kura mērķis ir definēt vispārējo un individuālo daudzgadu fiskālo virzību, ko uzraudzīs Augstā finanšu padome. Pozitīvi ir tās, ka ir panākta vienošanās par individuālajiem fiskālajiem mērķiem, kas jāsasniedz līdz 2020. gadam. Tomēr joprojām trūkst oficiālas vienošanās par gada fiskālajiem mērķiem visos valdības līmeņos. Ir gūti panākumi attiecībā uz to, lai izveidotu pietiekamas garantijas Augstās finanšu padomes neatkarībai.
- (13) Lielāku nozīmi fiskālajā konsolidācijā varētu piešķirt izdevumu ierobežojumiem. Kopējie publiskā sektora izdevumi procentos no IKP pārsniedz eurozonas vidējo rādītāju. Lai gan publiskās investīcijas ilgtermiņā var stimulēt izaugsmi, salīdzinot ar Eiropas mērogu, Beļģijā tie ir mazi, jo īpaši salīdzinājumā ar kopējiem publiskajiem izdevumiem. Valsts pamatkapitāla apjoms ir mazs, un publiskās infrastruktūras kvalitāte arī ir

⁽¹⁾ Valdības neto primāros izdevumus veido kopējie valdības izdevumi, izņemot procentu izdevumus, izdevumus saistībā ar Savienības programmām, kas ir pilnībā izlīdzināti ar ienākumiem no Savienības fondiem, un nediskrecionāras izmaiņas saistībā ar bezdarbnieku pabalstu izdevumiem. Valsts finansētā bruto pamatkapitāla veidošanas līmenis ir izlīdzināts četru gadu laikposmā. Ir ņemti vērā tiesību aktos paredzētie diskrecionārie ieņēmumu pasākumi vai ieņēmumu palielinājumi. Vienreizēji pasākumi gan ieņēmumu, gan izdevumu jomā ir atskaitīti.

kritusies. Izdevumu pārskati var palīdzēt pārdomātāk sadalīt izdevumus un atbalstīt uz izaugsmi vērstu konsolidāciju. Reģionālā līmenī tikai Flandrijā budžeta procesā plāno ieviest izdevumu pārskatīšanas pieeju. Turklāt nevienam valdības līmenim Beļģijā pašlaik nav saistošu valsts izdevumu noteikumu, izņemot maksimālo apjomu attiecībā uz izdevumiem veselības aprūpes jomā. Tas ir pretrunā ar faktu, ka visā ES arvien vairāk tiek pieņemti šādi noteikumi, un liedz veikt izdevumos balstītu fiskālo konsolidāciju. Turklāt iemaksas Beļģijas Noguldījumu garantiju shēmā netiek ieguldītas atsevišķā zema riska aktīvu portfelī.

- (14) Parāda un aktīvu sadalījums Beļģijas mājsaimniecībās liecina par dažām nepilnībām, neraugoties uz kopumā labvēlīgu labklājības stāvokli. Tas, ka mājokļu cenas ilgstoši pieauga straujāk nekā mājsaimniecību izmantojamie ienākumi, kā arī turpināja pieaugt mājsaimniecību parādsaistības, ir padarījis mājsaimniecību finanšu stāvokli nestabilāku. 2018. gada aprīlī tika īstenots makrouzraudzības pasākums, kas galvenokārt bija vērstas uz banku sektora noturību ar mērķi novērst tādu sistēmisku risku pieaugumu, kas saistīti ar mājokļa īpašumu sektoru. Nākotnē varētu uzlabot valsts sistēmu makroprudenciālo lēmumu pieņemšanai, lai palielinātu makroprudenciālās uzraudzības iestādes spēju savlaicīgi ieviest makroprudenciālos instrumentus. Mājokļu cenas pašlaik šķiet nedaudz pārvērtētas.
- (15) Kā norādīts eurozonai adresētajā ieteikumā, cīņa pret agresīvu nodokļu plānošanu ir būtiska, lai ierobežotu konkurences izkropļojumus starp uzņēmumiem, nodrošinātu taisnīgu attieksmi pret nodokļu maksātājiem un aizsargātu publiskās finanses. Nodokļu maksātāju agresīvas plānošanas stratēģiju domino efekta dalībvalstu starpā dēļ ir vajadzīga valstu politikas koordinēta rīcība, kas papildina Savienības tiesību aktus. Bijusī fiktīvo procentu samazināšanas (*Notional Interest Deduction*) sistēma, kas bija balstīta uz akciju kapitālu, tika aizstāta ar inkrementālu sistēmu. Jaunajā sistēmā, kurai ir kopīga inkrementālās bāzes līnija ar nodokļa atlaidi izaugsmei un investīcijām, kas ierosināta kopējā uzņēmumu ienākuma nodokļa bāzē, attieksies tikai uz inkrementālo pašu kapitālu, ko aprēķina, pamatojoties uz piecu gadu vidējo rādītāju. Šis izmaiņas mērķis ir veicināt uzņēmumu ienākuma nodokļa reformas budžeta neitralitāti, vienlaikus risinot sistēmas iespējamo izmantošanu agresīvā nodokļu plānošanā un mazinot parāda attiecības pret pašu kapitāla kropļojošo ietekmi. Kaut arī bažas rada dažu konkrētu ļaunprātīgas izmantošanas novēršanas noteikumu trūkums, pašlaik tiek gatavota ļaunprātīgas izmantošanas novēršanas regulējuma reforma. Tas ir pozitīvs solis. Tā tiks cieši uzraudzīta, lai nodrošinātu, ka jaunie noteikumi novērs visu veidu ļaunprātīgu izmantošanu. Pamatojoties uz neseno informācijas apmaiņu, Komisija turpinās konstruktīvo dialogu, lai cīnītos pret nodokļu agresīvas plānošanas stratēģijām.
- (16) Pēdējā laika ekonomiskā izaugsme ir radījusi daudz darbvietas. 2017. gadā nodarbinātības izaugsme bija stabila, un bezdarba līmenis tagad ir tuvu pirmskrīzes līmenim. Tomēr attiecībā uz nodarbinātības līmeni iedzīvotājiem vecumā no 20 līdz 64 gadiem (68,5 % 2017. gadā) Beļģijas veikums nav pietiekams, lai sasniegtu savu stratēģijas "Eiropa 2020" mērķi – 73,2 %. Ir gūti nelieli panākumi attiecībā uz nelabvēlīgā situācijā esošu grupu dalību darba tirgū, jo ekonomiskā neaktivitāte un bezdarbs lielā mērā ir raksturīga mazkvalificētiem darba ņēmējiem, cilvēkiem ar migrantu izcelsmi un gados vecākiem darba ņēmējiem, kas liecina, ka integrāciju darba tirgū kavē gan strukturāli, gan šīm grupām specifiski faktori. Jo īpaši cilvēki ar migrantu izcelsmi, kas ir liela daļa no darbaspējīgā vecuma iedzīvotāju skaita, joprojām saskaras ar nelabvēlīgiem darba tirgus iznākumiem, un tādējādi tie ir nozīmīgs neizmantojams potenciāls darba tirgū. 2016. gadā nodarbinātības līmenis cilvēkiem, kuri dzimuši ārpus ES, bija 49,1 %, kas ir par vairāk nekā 20 procentpunktiem zemāks nekā ES dzimušajiem cilvēkiem (šī atšķirība bija vēl izteiktāka sieviešu vidū). Aktivizācijas pasākumi varētu palīdzēt cilvēkiem, kas nāk no nelabvēlīgas vides, bet ir daži pierādījumi, ka šie aktivizācijas pasākumi nav vienlīdz efektīvi visās iedzīvotāju grupās. Kaut arī ir veikti daži pasākumi, lai sekmētu nesenu iebraukušo personu integrāciju un apkarotu diskrimināciju, joprojām trūkst koordinācijas starp politikas jomām un politiskajiem līmeņiem, lai risinātu problēmu – darba tirgū integrēt cilvēkus ar migrantu izcelsmi. Joprojām pastāv lielas reģionālās atšķirības darba tirgus rādītājos.
- (17) Neraugoties uz centieniem samazināt nodokļu īpatsvaru darbaspēkam, faktori, kas attur no strādāšanas, joprojām ir spēcīgi attiecībā uz dažām grupām, piemēram, atsevišķām mājsaimniecībām, kas saņem vidējo algu, un otrajiem pelnītājiem. Neraugoties uz iepriekš veiktajiem pasākumiem, nodokļu īpatsvars atsevišķām mājsaimniecībām, kas saņem vidējo algu, 2016. gadā joprojām bija viens no lielākajiem Savienībā. Bezdarba slazds zema atalgojuma saņēmējiem (67 % no vidējās algas atsevišķai mājsaimniecībai) arī ir viens no lielākajiem Savienībā. Joprojām pastāv tādi faktori nodokļu jomā, kas mazina stimulus otriem pelnītājiem, galvenokārt sievietēm.
- (18) Brīvo amata vietu īpatsvars ir viens no augstākajiem Savienībā, kas liecina par būtiskām prasmju neatbilstībām, kuras cita starpā saistītas ar zemu mobilitāti un nepietiekamām valodu prasmēm, jo īpaši bilingvālajā Briseles reģionā. Līdzdalība mūžizglītībā ir neliela. Aktīvāka atsevišķu cilvēku un darba devēju iesaistīšanās ilgstošā mūžizglītībā ir būtiska, lai cilvēki varētu pāriet no vienas darbavietas uz citu.

- (19) Zināmi panākumi ir gūti attiecībā uz vienlīdzīgām iespējām iegūt kvalitatīvu izglītību un profesionālo apmācību, jo flāmu un franču valodā runājošās kopienas pakāpeniski īsteno skolu reformas. Tomēr, neraugoties uz labu vidējo sniegumu starptautiskā salīdzinājumā, joprojām pastāv liela ilgstoša nevienlīdzība izglītības ziņā. 15 gadus veco skolēnu izglītības rezultāti liecina par būtiskām atšķirībām, kas saistītas ar sociālekonomiskajiem apstākļiem un migrantu statusu. Snieguma atšķirības starp flāmu un franču valodā runājošajām kopienām, kā arī nelabvēlīgā situācijā esošu grupu nepietiekamā pārstāvība starp skolēniem ar labākajām sekmēm zinātnē, lasīšanā un matemātikā rada bažas. Lielas snieguma atšķirības starp skolām iet roku rokā ar nevienlīdzīgām izglītības iespējām. Terciārās izglītības absolventu īpatsvars ir augsts. Tomēr ir vērojama nevienlīdzība attiecībā uz piekļuvi kvalitatīvai izglītībai, prasmju trūkums un reģionālās atšķirības. Absolventu proporcija zinātnē, tehnoloģijā un matemātikā ir viena no zemākajām Savienībā, un iztrūkums šajās jomās varētu kļūt par nopietnu šķērslī izaugsmei un inovācijai. Skolotāju trūkums raisa bažas, tomēr skolotāju apmācības reformas lēnām tiek virzītas uz priekšu. Ir jāpielāgo skolotāju profesionālās kvalifikācijas paaugstināšana. Gan flāmu, gan franču valodā runājošās kopienas ir sākušas būtiskas reformas savās izglītības sistēmās. Šo reformu īstenošana ir plānota nākamo desmit gadu laikā un turpmāk. Tomēr 2017. gada beigās Flandrijā tika pieņemts lēmums šo reformu nozīmīgu pasākumu stāšanās spēkā atlikt uz vienu gadu. Reformu un pasākumu ietekme būs ļoti atkarīga no to efektīvas īstenošanas un uzraudzības.
- (20) Ir veiktas tikai nelielas reformas, lai risinātu ierobežojošo regulējumu pakalpojumu jomā. Flandrija atcēla uzņēmējdarbības likumu attiecībā uz vairākām amatniecības profesijām. Tomēr daži profesionālie pakalpojumi joprojām ir ļoti reglamentēti. Tādēļ konkurence šajās nozarēs ir vāja, un tirgū ienāk maz jaunu uzņēmumu. Neraugoties uz pēdējo gadu laikā pieņemtajiem pasākumiem, būvniecības nozarē tiek piemērotas horizontālo atļauju piešķiršanas shēmas, lai piekļūtu būvniecības tirgum, un būvniecības atļaujas joprojām ir sarežģītas. Mainības koeficients Beļģijas būvniecības nozarē ir ievērojami mazāks par Savienības vidējo rādītāju, kas varētu norādīt uz to, ka nozarē nav pietiekamas konkurences. Tas ietekmē arī nozīmīgu infrastruktūras projektu īstenošanu. Pastāv arī būtiski ierobežojumi attiecībā uz dzelzceļa un autotransporta pakalpojumiem. Zemo Beļģijas ekonomikas ražīguma pieaugumu galvenokārt nosaka zemais ražīguma pieaugums pakalpojumu nozarē. Regulatīvajiem ierobežojumiem ir arī plašāka negatīva ietekme uz šo pakalpojumu izmantotājiem, jo īpaši ražošanas nozarē. Pamatīgākas strukturālās reformas svarīgākajās pakalpojumu nozarēs palīdzētu veicināt ražīguma pieaugumu, kuram ir būtiska nozīme, lai nodrošinātu turpmāku izaugsmi, kā arī publisko finanšu stabilitāti.
- (21) Nelieli panākumi ir gūti arī attiecībā uz mazumtirdzniecības nozares darbības uzlabošanu. Neraugoties uz neseno reformām, reglamentējoši ierobežojumi joprojām negatīvi ietekmē nozares sniegumu un kavē investīcijas. Cenas daudzām ražojumu kategorijām joprojām ir augstākas nekā kaimiņvalstīs. Ir jāpieliek lielākas pūles ar mērķi padarīt darījumdarbības vidi konkurētspējīgu un labvēlīgu investīcijām, lai patērētājiem būtu lielākas izvēles iespējas un zemākas cenas. Komisija 2018. gada aprīlī ierosināja paraugpraksi, lai dotu ievirzi dalībvalstu reformām mazumtirdzniecības nozarē.
- (22) Uzņēmējdarbības sniegums Beļģijā joprojām ir zems, neraugoties uz dažām reformām pēdējo gadu laikā un neseno veiktajiem pasākumiem, kuru ietekme vēl ir jāizvērtē. Darījumdarbības dinamika ir maza, jo uzņēmumu veidošanas līmenis joprojām ir viens no zemākajiem Eiropā, krietni zem Savienības vidējā līmeņa, kopā ar zemu likvidēšanas līmeni. Turklāt uzņēmumiem joprojām ir liels administratīvais slogs, ko raksturo sarežģītas procedūras un vāja regulatīvā noteiktība.
- (23) Beļģijai ir vidēja līmeņa rādītāji digitālo publisko pakalpojumu jomā. Atšķirībā no tās labās kopējās pozīcijas digitālās ekonomikas attīstībā, tā ieņem tikai vidēju līmeni digitālo publisko pakalpojumu jomā. Beļģijas federālā struktūra rada konkrētas problēmas saistībā ar saskaņotu un valsts mēroga e-pārvaldes pakalpojumu ieviešanu. Dažādās sistēmas, kas ne vienmēr ir savstarpēji savietojamas, rada ar nesaskaņotību saistītus zaudējumus. Joprojām pastāv nopietnas bažas par tiesu sistēmu, jo īpaši attiecībā uz novēlotām darbībām, digitalizāciju un tiesas datu ticamību, salīdzināmību un vienādību. No grafika atpaliek tādu iniciatīvu izvērsšana, kuru mērķis ir digitalizēt konkrētus tiesas pakalpojumus visās tiesās, piemēram, elektroniska dokumentu darbplūsma (*e-box*) vai elektroniska juridisku dokumentu iesniegšana (*e-deposit*). Tomēr, kamēr šo vienoto kodēšanas sistēmu neizmantos visās tiesās, datiem par tiesvedības efektivitāti joprojām būs ierobežota ticamība un salīdzināmība.
- (24) Neraugoties uz neseno reformām, Beļģijas nodokļu sistēma joprojām ir sarežģīta. Uzņēmumu ienākuma nodokļa reforma samazinās tiesību aktos noteiktās likmes un palīdzēs vienkāršot sistēmu. Tomēr joprojām pastāv daudzu atbrīvojumu un kropļojošu stimulu, kā to apliecina nodokļu atvieglojumu kopējā skaita pieaugošā tendence. Varētu vairāk izmantot iespēju pārceļot nodokļus uz izaugsmi veicinošākām jomām. Ieņēmumi no vides jomas

nodokļiem joprojām ir vieni no zemākajiem Savienībā. Pastāv liels potenciāls īsteni “zaļai” nodokļu novirzīšanai, kas cita starpā attiecas uz labvēlīgu nodokļu režīmu dienesta automašīnām, kuras veicina gaisa piesārņojumu, sastrēgumus un siltumnīcefekta gāzu emisijas.

- (25) Nelieli panākumi ir gūti satiksmes sastrēgumu novēršanas jomā. Mobilitāte cieš no nepietiekamām publiskām investīcijām infrastruktūrā, kropļojošiem nodokļu atvieglojumiem un konkurences trūkuma transporta pakalpojumu jomā, kas izraisa lielus sastrēgumus un kavē ražīguma pieaugumu. Ceļu satiksmes pārslogotība ar katru gadu pasliktinās, atturot ārvalstu investīcijas un izraisot augstas sociālās, ekonomiskās un vides izmaksas. Visneatliekamākie uzdevumi ir pabeigt un uzlabot dzelzceļa un autotransporta infrastruktūru jo īpaši Antverpenē un Briselē, un šo pilsētu apkārtnē. Pastāv arī būtiski ierobežojumi attiecībā uz dzelzceļa un autotransporta pakalpojumiem. Iestādes var veicināt efektīvāku esošās infrastruktūras izmantošanu un pāreju no individuālā transporta uz sabiedriskā transporta un zema emisijas līmeņa transporta alternatīvām.
- (26) Komisija 2018. gada Eiropas pusgada ietvaros ir veikusi Beļģijas ekonomikas politikas visaptverošu analīzi un to publicējusi 2018. gada ziņojumā par šo valsti. Tā ir arī novērtējusi 2018. gada stabilitātes programmu, 2018. gada valsts reformu programmu un to, kā īstenoti Beļģijai iepriekšējos gados adresētie ieteikumi. Komisija ņēma vērā ne tikai programmu lietderību ilgtspējīgas fiskālās un sociālekonomiskās politikas nodrošināšanā Beļģijā, bet arī to, cik lielā mērā tās atbilst Savienības noteikumiem un norādēm, ņemot vērā vajadzību nostiprināt Savienības vispārējo ekonomikas pārvaldību, turpmākajos valsts lēmumos nodrošinot Savienības līmeņa ieguldījumu.
- (27) Ņemot vērā šo izvērtējumu, Padome ir izskatījusi 2018. gada stabilitātes programmu, un tās atzinums ⁽¹⁾ ir atspoguļots jo īpaši 1. ieteikumā turpmāk,

AR ŠO IESAKA Beļģijai 2018. un 2019. gadā rīkoties šādi.

1. Nodrošināt, lai valdības neto primāro izdevumu nominālā pieauguma temps nepārsniegtu 1,8 % 2019. gadā, kas atbilst gada strukturālajai korekcijai 0,6 % apmērā no IKP. Izmantot neparedzētos ieņēmumus, lai ātrāk samazinātu vispārējās valdības parāda attiecību. Īstenot iecerētās pensiju reformas un ierobežot prognozēto ilgtermiņa aprūpes izdevumu pieaugumu. Censties pilnībā īstenot 2013. gada sadarbības nolīgumu, lai koordinētu visu valdības līmeņu fiskālo politiku. Uzlabot publisko izdevumu efektivitāti un struktūru visos valdības līmeņos, lai radītu iespēju veikt publiskas investīcijas, jo īpaši veicot izdevumu pārskatīšanu.
2. Novērst faktorus, kas attur no strādāšanas, un stiprināt aktīvas darba tirgus politikas efektivitāti, jo īpaši attiecībā uz mazkvalificētiem darba ņēmējiem, cilvēkiem ar migrantu izcelsmi un gados vecākiem darba ņēmējiem. Turpināt īstenot izglītības un apmācības reformas, tostarp veicināt vienlīdzību un palielināt absolventu īpatsvaru tādās jomās kā zinātne, tehnoloģija, inženierzinātne un matemātika.
3. Samazināt reglamentējošo un administratīvo slogu, lai stimulētu uzņēmējdarbību un palielinātu konkurenci pakalpojumu nozarē, jo īpaši mazumtirdzniecības, būvniecības un profesionālo pakalpojumu jomā. Risināt pieaugošās problēmas saistībā ar mobilitāti, jo īpaši veicot investīcijas jaunās vai esošās transporta infrastruktūrās un pastiprinot stimulus izmantot sabiedrisko un zema emisijas līmeņa transportu.

Briselē, 2018. gada 13. jūlijā

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs
H. LÖGER

⁽¹⁾ Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1466/97 5. panta 2. punktu.